

EL CENTRE D'INTERPRETACIÓ DEL PAÍS DELS ESTERREGALLS

A sota la plaça de l'església d'All, s'hi troba el Centre d'Interpretació del país dels Esterregalls.

A dins es pot visitar la necròpoli que pertany a la Sagrera de Santa Maria d'All (*una sagrera era el terreny sagrat que incloïa una església, el cementiri i els voltants*).

Les tombes més antigues corresponent als segles IX-X i s'han de vincular a la primera església preromànica d'All, l'anterior a l'actual.

També s'hi poden veure un conjunt d'estructures urbanes construïdes a finals del segle XIV i un carreró que permetia l'accés a les cases.

Al marge de l'interès museístic, el centre d'interpretació ofereix la possibilitat de conèixer millor el nostre municipi i la memòria històrica que ens han deixat les nostres padrines i padrins.

A: Àmbit 4. Segles XIV-XV
B: Àmbit 2. Segles XVI-XVII

A: Segles XVI-XVII B: Segles XVI-XVII
C: Segles XVI-XVII D: Segles XV

1: Carrer pati a partir segle XVII
2: Canalització
3: Mur segle XV tallat enterrament medieval
4: Pou rectoria segle XIX

1: Mur segle XV tallat enterrament medieval
2: Pou rectoria segle XIX
3: Carrer
4: Paleocanal. Època romana
5: Mur romà
6: Canalització

CONTACTE

Telèfon. 972 894 051
ajuntament@isovol.cat

Twitter: @Ajunt_Isovol
Instagram: @ajuntamentdisovol
Web: www.isovol.cat

Per saber-ne més

www.turisme.isovol.cat

Revisió lingüística feta pel Servei Comarcal de Català de la Cerdanya, del CPNL

disseny: creativadisseny.cat

CENTRE D'INTERPRETACIÓ DEL PAÍS DELS ESTERREGALLS

Necròpoli
Restes arqueològiques
Història del municipi
Punt d'informació turística

➤ L'ANTIGA NECRÒPOLI DE SANTA MARIA D'ALL

Podeu contemplar una part de l'antiga necròpoli de la sagrera de Santa Maria d'All (*una sagrera és el terreny sagrat que inclou una església, el cementiri i el seus voltants*).

Les tombes més antigues corresponen als segles IX-X i s'han de vincular a la primera església preromànica d'All, l'anterior a l'actual. També hi ha tombes dels segles posteriors i fins a l'època baixmedieval, quan el creixement urbà va forçar a reconfigurar la sagrera. Tot i així, l'espai cementerial va continuar com a lloc d'enterrament fins als nostres dies.

Al començament, les tombes estaven espaiades i fitades amb algun element visible. Amb el temps, l'ocupació es va densificar, generant diversos pisos de tombes.

Dels 52 individus d'aquest jaciment dels que tenim dades antropològiques, sabem que 33 eren adults (més de 20 anys), 5 juvenils (entre 13 i 19 anys), 3 infantils (entre 7 i 12 anys), 5 eren infants (entre 1 i 6 anys), i 6 nadons perinatals. Pel que fa al gènere, la meitat eren dones i l'altra homes.

Tombes.

➤ S'hi han identificat sis tipologies d'enterrament:

Tomba antropomorfa. Retall en l'estrat argilós que ressegueix la forma del difunt, cobert amb lloses de pedra.

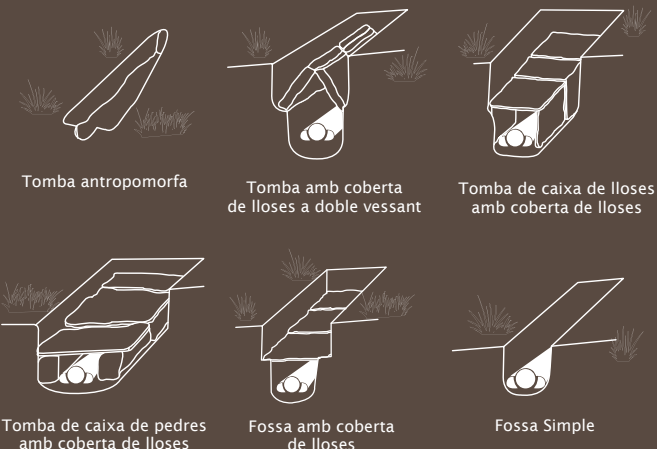
Tomba amb coberta de lloses a doble vessant. Fossa ovalada o rectangular on es disposa el difunt. La coberta es realitza amb lloses disposades a doble vessant.

Tomba de caixa de lloses amb coberta de lloses. Fossa en la que s'hi col·loca una cista de lloses de pissarra, a l'interior de la qual s'hi col·loca el difunt. La coberta és amb lloses de pissarra.

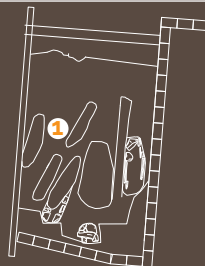
Tomba de caixa de pedres amb coberta de lloses. Fossa en la que s'hi col·loca una cista de pedres, a l'interior de la qual s'hi col·loca el difunt. La coberta és amb lloses de pissarra.

Fossa amb coberta de lloses. Fossa ovalada o rectangular a l'interior de la qual es disposa el difunt, i coberta amb una successió de lloses.

Fossa simple. Fossa ovalada o rectangular, a l'interior de la qual es disposa el difunt, i cobert amb terra.

➤ 1. Fosses de tombes

➤ EL NOU BARRI BAIXMEDIEVAL

En el nou barri baixmedieval hi trobareu murs, restes de cases i tombes de molts segles enrere. Des de l'època romana fins al segle XIX. Tot concentrat en un petit jaciment arqueològic que ens explica moltes coses de la història d'All.

Les restes més antigues corresponen a un mur d'època romana i a un paleocanal. Una construcció probablement també romana i vinculada al sistema hidràulic que alimentava les mines d'or alluvial de les Guilleteres d'All.

Posteriorment, aquest espai va ser el límit meridional de la sagrera de l'església de Santa Maria d'All. I a partir dels segles baixmedievals, s'hi va començar a construir un petit barri de cases, redefinint els límits de la sagrera.

Al segle XVIII hi va haver una privatització de l'espai públic i una concentració de propietats: alguns carrerons, com el que es pot observar des de la passarella, van esdevenir patis privats que comunicaven diferents dependències d'una mateixa casa.

Finalment, al segle XIX l'església es va quedar totes aquestes propietats i hi va construir l'antiga rectoria. L'edifici es va mantenir fins a l'any 2014, i encara en resta el pou del mig del jaciment, que també és visible des de la plaça.